

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

DECIZIE

27 mai 2020

mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție în componența:

Președinte
Judecători

Vladimir Timofti
Anatolie Țurcan
Elena Cobzac

examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de către inculpatul Coadă Ion, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 20 noiembrie 2019, în cauza penală privindu-l pe

Coadă Ion xxxx, născut la xx xxxx xxxx, originar și domiciliat în xxxx xxxx.

Termenul de examinare a cauzei:

Prima instanță: 30.01.2019 – 03.06.2019;

Instanța de apel: 10.07.2019 – 20.11.2019;

Instanța de recurs: 31.01.2020 – 27.05.2020.

Asupra admisibilității recursului în cauză, în baza actelor din dosar, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție,

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Orhei, sediul Telenești din 03 iunie 2019, adoptată în conformitate cu art.364¹ Cod de procedură penală în baza probelor administrate în faza de urmărire penală, Coadă Ion a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art.264 alin.(4) Cod penal, cu aplicarea art.10 Cod penal, la 3 ani închisoare, cu executarea acesteia în penitenciar de tip deschis, cu privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport pe un termen de 4 ani.

S-a dispus încasarea de la Coadă Ion în beneficiul statului a cheltuielilor judiciare în mărime de 243,80 lei.

2. Pentru a pronunța sentința, prima instanță a constatat că, Coadă Ion la 23.08.2014, în jurul orei 03.30, pe traseul R22, Telenești-Ratuș, în direcția satului Ratuș localitatea Inești raionul Telenești, la ieșirea din localitate, conducând automobilul de model "BMW 5" cu numărul de înmatriculare xxxx, fiind în stare de ebrietate alcoolică cu grad avansat,

conform procesului-verbal nr. 295 al examinării medicale de constatare a faptului de consumare a alcoolului, stării de ebrietate și naturii ei, din 23.08.2014, a dat dovadă de neatenție față de trafic și încredere exagerată în sine, ignorând respectarea prevederilor Regulamentului Circulației Rutiere, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.357 din 13.05.2009 care stipulează: pct.10 subpct.1) lit. b) *că persoana care conduce un vehicul trebuie să posede cunoștințe și să execute cerințele prezentului Regulament, precum și să posede dexteritatea necesară de a conduce în siguranță vehiculul pe drum; pct.45 subpct.1) - conducătorul trebuie să conducă vehiculul în conformitate cu limita de viteză stabilită, ținând seama permanent de următorii factori: a) starea psihofiziologică ce influențează atenția și reacția; b) dexteritatea în conducere care i-ar permite să prevadă situațiile periculoase și d) situația rutieră*; ca urmare, a pierdut controlul volanului, iar automobilul a derapat de pe traseu și s-a inversat în chiuvet.

În urma impactului, pasagerul Protopop Ilie, conform raportului de expertiză medico-legală nr. 108 din 30.08.2014, i-au fost cauzate vătămări corporale grave periculoase pentru viață cu survenirea decesului, sub formă de traumă craniu-cerebrală deschisă cu hemoragii în trunchiul și ventriculele cerebrale; pasagerei minore xxxx, conform raportului de expertiză medico-legală nr. 243„D” din 09.12.2014, i-au fost cauzate vătămări corporale medii cu dereglarea sănătății de lungă durată, sub formă de fractura maleolei mediale pe dreapta, edem și tumefiere a piciorului drept; iar pasagerei minore xxxx, conform raportului de expertiză medico-legală nr. 244„D” din 09.12.2014, i-au fost cauzate vătămări corporale ușoare cu dereglarea sănătății de scurtă durată, sub formă de comotie cerebrală, plăgi pe cap.

3. Sentința a fost atacată cu apel de către avocatul Pocaznoi Rodica în numele inculpatului, prin care a solicitat casarea parțială a acesteia în partea stabilirii pedepsei, cu pronunțarea unei noi hotărâri, prin care lui Coadă Ion să-i fie aplicată o pedeapsă mai blândă, cu aplicarea prevederilor art.90 Cod penal, fără aplicarea pedepsei complementare.

În motivarea cererii, apelantul a invocat că la stabilirea pedepsei instanța nu a ținut cont de prevederile art.7, 61, 75 Cod penal și dispozițiile art.364¹ alin.(8) Cod de procedură penală, fiindu-i stabilită o pedeapsă neechitabilă.

A mai indicat că, la stabilirea pedepsei, prima instanță urma să țină cont că inculpatul a recunoscut vina pe deplin, în ședința de judecată a înaintat cerere privind recunoașterea probelor din rechizitoriu, în conformitate cu prevederile art.364¹ Cod de procedură penală, s-a căit sincer în cele comise, este caracterizat pozitiv, este tânăr, circumstanțe care ar permite aplicarea prevederilor art.90 Cod penal.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 20 noiembrie 2019, a fost respins apelul declarat, ca nefondat, cu menținerea sentinței atacate.

5. În motivarea soluției instanța de apel a menționat că atât la faza de urmărire penală cât și instanța de apel inculpatul a recunoscut integral fapta săvârșită ce a fost constatată prin probele administrate la faza urmăririi penale, împrejurările expuse de către inculpat coroborând cu ansamblu probelor administrate în prezenta cauză, cărora instanța de fond le-a dat o apreciere obiectivă conform prevederilor art.101 Cod procedură penală, după care corect a stabilit vinovăția inculpatului de comiterea infracțiunii prevăzută la art.264 alin.(4) Cod penal.

Cu referire la numirea pedepsei penale, instanța de apel a conchis că, instanța de fond la stabilirea categoriei pedepsei, corect a aplicat prevederile legale, și, în conformitate cu prevederile art.7, 61, 75 Cod penal și celor de la art.364¹ alin.(8) Cod procedură penală, a ținut cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de personalitatea celui vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuază răspunderea, scopul pedepsei în sensul corectării și reeducării vinovatului.

Instanța de apel a apreciat că, modalitatea de executare aleasă de prima instanță este în acord cu principiul proporționalității, având în vedere fapta comisă, urmările produse - decesul unei persoane, și vătămările corporale medii și ușoare la alte două persoane, cât și comportamentul său post infracțional, care până la începerea cercetării judecătorești nu și-a recunoscut vina.

Subsidiar, instanța de apel a indicat că, prima instanță corect a remarcat că prin Legea nr.138 din 19.07.2018, privind modificarea unor acte legislative, în vigoare din 14.12.2018, sancțiunea alin.(4) art.264 penal, textul “cu privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport pe un termen de la 4 la 5 ani” a fost substituită cu cuvintele “cu anularea dreptului de a conduce mijloace de transport”, astfel ținând cont de prevederile art.10 Cod penal, inculpatului urmează a fi aplicată pedeapsa complementară a normei art.264 alin.(4) Cod penal, în redacția 2009, ce prevedea “privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport pe un termen de la 4 la 5 ani”.

Astfel, Coadă Ion a săvârșit fapta prejudiciabilă prevăzută de art.264 alin.(4) Cod penal, până la intrarea în vigoare a acestei legi, iar instanța urmează să aplice în privința persoanei legea penală mai blândă, care era în vigoare la momentul săvârșirii infracțiunii, or potrivit art.10 alin.(2) Cod penal, legea penală care înăsprește pedeapsa sau înrăutățește situația persoanei vinovate de săvârșirea unei infracțiuni nu are efect retroactiv.

În continuare instanța de apel a reținut că pedeapsa complementară prevăzută în redacția anterioară a legii este mai blândă, fiind favorabilă inculpatului, deoarece prevede privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport, spre deosebire de redacția nouă a legii ce presupune anularea dreptului de a conduce mijloace de transport.

Instanța de apel a considerat că, față de inculpatul Coadă Ion urmează a fi aplicată pedeapsa complementară în formă de privare de dreptul de a conduce mijloace transport pe un termen de 4 ani.

Instanța de apel a indicat că, în speță, nu pot fi aplicate prevederile art.79 Cod penal, deoarece, la caz, nu au fost identificate careva circumstanțe excepționale, legate de scopul și motivele faptei, de rolul inculpatului în săvârșirea infracțiunii, de comportarea lui în timpul și după consumarea infracțiunii, de alte circumstanțe care micșorează esențial gravitatea faptei și a consecințelor ei, fapt care rezumă concluzia certă că, instanța de apel nu poate aplica o pedeapsă sub limita minimă, prevăzută de legea penală pentru infracțiunea respectivă sau altă pedeapsă mai blândă.

Prin urmare, instanța de apel a considerat că, anume această pedeapsă este echitabilă și suficientă pentru restabilirea echității sociale, adică a drepturilor și intereselor statului și întregii societăți, perturbate prin infracțiunea comisă de către inculpat, iar pedeapsa stabilită inculpatului este aptă de a îndeplini funcțiile și de a realiza scopul în contextul gradului de pericol social a faptelor comise de inculpat, cât și personalității inculpatului.

6. Ne fiind de acord cu soluția pronunțată de instanța de apel, inculpatul a declarat recurs ordinar, invocând prevederile art.427 alin.(1) pct. 6) și 10) Cod de procedură penală, solicitând casarea acesteia, precum și a hotărârii primei instanței, cu pronunțarea unei noi hotărâri, prin care să-i fie stabilită o pedeapsă mai blândă, cu suspendarea executării acesteia, prin prisma art.90 Cod penal.

În esență, în recursul declarat, recurentul își exprimă dezacordul cu soluțiile instanțelor de fond doar din motivul neaplicării față de acesta a prevederilor art.90 Cod penal – dispunerea suspendării condiționate a executării pedepsei.

În continuare, a invocat că, în lipsa circumstanțelor agravante, pedeapsa stabilită este prea aspră și nemotivată, or, potrivit prevederilor legale o pedeapsă mai aspră se stabilește numai în cazul în care o pedeapsă mai blândă nu v-a asigura atingerea scopului pedepsei.

În opinia recurentului, instanțele de fond nu au ținut seama că inculpatul a recunoscut fapta și s-a căit sincer de cele comise, ceea ce denotă că în privința lui pot fi aplicate prevederile art.90 Cod penal.

7. Procurorul a depus referință privind opinia sa asupra recursului ordinar declarat, solicitând inadmisibilitatea acestuia, ca fiind vădit neîntemeiat și lipsit de temeiuri legale.

8. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat, în raport cu materialele cauzei și motivele invocate, Colegiul penal dispune inadmisibilitatea acestuia, din următoarele considerente.

Potrivit dispoziției art.432 alin.(2) pct. 4) Cod de procedură penală, instanța de recurs, examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, fără citarea părților, în camera de consiliu, este în drept să decidă inadmisibilitatea acestuia în cazul în care constată că recursul este vădit neîntemeiat.

Conform prevederilor art.424 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța de recurs examinează cauza numai în limitele temeiurilor stipulate expres de art.427 Cod de procedură penală, care în mod obligatoriu trebuie să fie invocate de recurent. Or, art.427 alin.(1) Cod de procedură penală, prevede că hotărârile instanței de apel pot fi atacate cu recurs ordinar pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel la judecarea cauzei.

La caz, Colegiul penal reține că, recurentul indică drept temeiuri pentru declararea recursului ordinar, prevederile art.427 alin.(1) pct. 6) și 10) Cod de procedură penală, în sensul că instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel, hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale.

Verificând legalitatea hotărârii atacate sub aceste aspecte, Colegiul penal reține că temeiurile invocate de către recurent nu s-au confirmat în urma cercetării materialelor cauzei, invocând în acest context următoarele.

Cu referire la temeiul invocat de către recurent precum că instanța de apel nu sa pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel, Colegiul penal menționează că este unul declarativ, deoarece din materialele cauzei și textul deciziei atacate rezultă că, pentru pronunțarea deciziei, instanța de apel și-a motivat corect soluția bazându-se pe cumulul de probe administrat la cauza penală, examinate și cercetate în prima instanță, cercetate suplimentar și verificate în instanța de apel, apreciate prin prisma art.101 Cod de procedură. Temeiuri de a pune la îndoială legalitatea și veridicitatea acestor probe și argumente, nu s-au

stabilit în instanța de recurs.

Instanța de recurs consideră, că temeiul de casare invocat, nu este incident în cauza dată, iar instanța de apel și-a motivat decizia, în conformitate cu prevederile art.417 alin.(1) pct.8) Cod de procedură penală, care cuprinde temeiurile de fapt și de drept ce au dus, la respingerea apelului declarat.

De asemenea, în raport cu argumentele recurentului, Colegiul notează că instanța de apel sa expus complet asupra tuturor motivelor invocate în apelul părții apărării, corect a menținut constatările primei instanțe cu privire la vinovăția inculpatului și stabilirea pedepsei fără aplicarea prevederilor art.90 Cod penal.

Așa dar, analizând solicitarea recurentului referitor la suspendarea executării pedepsei stabilite în conformitate cu prevederile art.90 Cod penal, Colegiul constată că instanțele ierarhic inferioare și-au argumentat soluția la acest capitol și au motivat hotărârea pronunțată invocând motive clare din care considerent au ajuns la concluzia că în privința inculpatului, urmează a fi stabilită pedeapsa închisorii la limita minimă prevăzută de norma penală în baza căreia a fost declarat vinovat și anume - 3 ani închisoare și din care considerente dispunerea suspendării executării pedepsei nu va asigura atingerea scopului prevăzut la art.61 Cod penal.

La acest capitol, instanța de recurs remarcă faptul că, persoanei recunoscute vinovate de săvârșirea unei infracțiuni, urmează a-i fi aplicată o pedeapsă echitabilă, în limitele sancțiunii legii în baza căreia persoana se declară vinovată. Totodată, pedeapsa se aplică în strictă conformitate cu dispozițiile Părții generale a Codului Penal.

Conform principiului individualizării pedepsei, prevăzut de art.7 Cod penal, în coroborare cu criteriile generale de individualizare a pedepsei, reflectate la art.75 alin.(1) Cod penal, la stabilirea categoriei și termenului pedepsei, instanța de judecată ține cont **de gravitatea infracțiunii săvârșite**, de motivul acesteia, de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuează ori agravează răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia.

Pedeapsa aplicată vinovatului, trebuie să fie echitabilă, legală și individualizată, capabilă să restabilească echitatea socială și să realizeze scopurile legii și pedepsei penale, prevăzute la art.61 Cod penal.

Instanța de recurs respinge ca neîntemeiat argumentul invocat de recurent referitor la faptul că, instanțele ierarhic inferioare la stabilirea pedepsei, nu au ținut cont în deplină măsură de circumstanțele cauzei, personalitatea inculpatului, care pentru prima dată a comis o infracțiune, neluând în considerație că corectarea ultimului poate avea loc și fără privarea de libertate, fiind posibil de aplicat prevederile art.90 Cod penal.

În fundamentarea acestei concluzii Colegiul penal ține să menționeze că recurentul în argumentarea solicitării sale privind necesitatea stabilirii unei pedepse mai blânde non privative de libertate **pune accentul doar pe personalitatea inculpatului**, însă a omis faptul că la stabilirea pedepsei instanțele sunt obligate să ia în considerație și alte criterii de individualizare a pedepsei penale, cum ar fi **gravitatea infracțiunii săvârșite**, motivul acesteia **și urmările survenite**. Așadar, instanța de recurs consideră că, instanțele de fond întemeiat au conchis că împrejurările prezentei cauze penale, îndeosebi cele reținute ce vizează personalitatea inculpatului nu sunt suficiente pentru a aplica prevederile art.90

alin.(1) Cod penal, or acestea au fost luate în considerație la stabilirea termenului de pedeapsă, iar potrivit practicii judiciare constante în cazul în care instanța de judecată a constatat circumstanțe atenuante și a redus pedeapsa, după caz până la minim, aceste circumstanțe nu mai pot servi temei de aplicarea prevederilor art.90 Cod penal.

Totodată, instanță de recurs consideră că, în speță, instanță de apel a respectat cerințele de motivare referitor la procedura executării pedepsei de către inculpat, or nu pot fi neglijate consecințele irecuperabile care au survenit decesul unei persoane tinere.

Tot aici, Colegiul penal ține să menționeze că, inculpatul a comis o infracțiune, care atentează la valoarea primordială protejată de legea penală – viață și sănătatea persoanei, or, dreptul la viață al oricărei persoane prevăzut de art.2 CEDO prevalează asupra altor drepturi, iar Curtea Europeană acordă dreptului la viață o semnificație cu totul aparte situându-l printre articolele primordiale ale Convenției.

În asemenea situație, pentru a fi atins scopul legii penale de restabilire a echității sociale, urmează a se interveni prompt, cu aplicarea unor pedepse reale cu executare, pentru ca inculpatul, precum și alte persoane să-și facă concluziile de rigoare, pentru a nu fi admise pe viitor săvârșirea unor astfel de fapte prejudiciabile, calificate ca infracțiuni.

În acest context Colegiul penal remarcă și faptul că, instituția suspendării condiționate a executării pedepsei cu închisoare nu trebuie privită ca un avantaj acordat de lege infractorilor, ci trebuie apreciată ca un mijloc preventiv de apărare socială care derivă din organizarea unei politici penale adaptate la realitatea socială concretă.

Raționamentul de aplicare a prevederilor art.90 Cod penal, are la origine persoana și comportamentul acesteia până la săvârșirea infracțiunii, atitudinea și modul de manifestare a infractorului la faza de urmărire penală și de judecare a cauzei, atitudinea față de infracțiunea comisă, față de victimă ori de partea vătămată, de compasiunea ce o manifestă în privința ultimilor, cărora intenționat li s-au produs daune materiale și în special - morale, care, după caz, nu mai pot fi recuperate.

Conform textului alin.(1) art.90 Cod penal, instanță numai motivat *poate* dispune suspendarea condiționată parțială sau totală a executării pedepsei aplicate vinovatului cu concluzia că acesta se poate corija fără executarea reală a pedepsei închisorii, motive care trebuie indicate în sentință.

În acest context, instanța de recurs mai notează, că chiar și în cazul îndeplinirii condițiilor prevăzute de prevederile art.90 alin.(1) Cod penal, nu se creează un drept pentru condamnat, ci doar o vocație a acestuia la măsură de individualizare a executării pedepsei.

Acestea fiind constatate, Colegiul penal conchide că infracțiunea comisă a provocat consecințele irecuperabile – decesul unei persoane, care nu pot fi neglijate la stabilirea modului de executare a pedepsei.

În contextul celor expuse mai sus, Colegiul penal reține, că la stabilirea pedepsei inculpatului, pentru infracțiunea comisă, prima instanță și cea de apel nu au comis erori de drept, pedeapsa aplicată inculpatului este una corectă, deoarece la stabilirea acesteia au fost respectate exigențele legii, iar argumentele recursului în acest sens sunt neîntemeiate.

Din considerentele expuse, Colegiul penal conchide că, temeiurile invocate de recurent prevăzute la art.427 alin.(1) pct. 6) și 10) Cod de procedură penală, nu și-au găsit confirmare la examinarea recursului, impunându-se dispunerea inadmisibilității recursului ordinar

declarat, ca fiind vădit neîntemeiat.

9. În temeiul art.432 alin.(2) pct.4) Cod de procedură penală, Colegiul penal

D E C I D E :

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de către inculpatul Coadă Ion, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 20 noiembrie 2019, în cauza penală privindu-l pe *Coadă Ion xxxx*, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la 27 mai 2020.

Președinte

Vladimir Timofti

Judecători

Anatolie Țurcan

Elena Cobzac